

ANKARA 19. AĞIR CEZA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

a) İddianamenin Özeti:

Dava açan iddianamede “yasa dışı silahlı terör örgütüne üye olma” (TCK/314-2) iddiası ile suçlanmaktayım.

İddianamenin 20-25. sayfalarında soruşturmanın başlama süreci anlatılmıştır. Buna göre Ekim 2019'da Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Barış Pınarı Harekatı ismi verilen Suriye'nin Kuzey Doğusu'na yönelik askeri harekatı öncesi yasa dışı silahlı örgütün çağrıları anlatılmış, bu kapsamda bu çağrılara uyarak çeşitli eylem ve etkinliklerin yapılacağı belirtilmiş, bu nedenle soruşturmanın başlamasına karar verilerek dosya kapsamında 12 şüpheli ile ilgili soruşturma işlemleri başlatılmıştır. Soruşturma evraklarından anlaşıldığı kadarı ile 12. kişi olarak soruşturmaya dahil edilmiş durumdayım.

Dava dosyasındaki tüm belge ve bilgilerden anlaşıldığı kadarı ile soruşturmanın başlama süreci ve başlamasına gerekçe gösterilen olayla hiç ilgisi olmayan bir iddianame düzenlenmiştir. Dosya kapsamında yasa dışı silahlı örgütün, TSK'nın Barış Pınarı Harekatı'na karşı eylem ve etkinlik örgütlemek ile ilgili şüphe edilen kişilerden biri olarak benimle ilgili en küçük bir ima dahi bulunmamaktadır. Ancak buna rağmen soruşturma kapsamında CMK'ya aykırı olarak deliller elde edilmeye çalışılmıştır.

Soruşturma dosyasından anlaşıldığı kadarı ile hiçbir şekilde kuvvetli suç şüphesi bulunmamasına rağmen savcılığın talebi ve Sulh Ceza Hakimliği kararı ile CMK 135'e göre 05 Kasım 2019 ile 15 Nisan 2020 tarihleri arasında telefonlarım dinlenmiştir.

Soruşturmanın ilerleyen aşamalarında hakkımda suçlanmayı gerektirecek hiçbir şey bulunamayınca açık kaynak araştırmasına gidilmiş ve yıllardır yaptığım yüzlerce basın açıklaması içerisinden sadece hapisanelere ve özel olarak da hapisanelerde tutulan mahpusların açlık grevleri ile tecrit durumunu belirten kamuoyuna yaptığım açıklamalarımın, ANF isimli haber sitesinde yer verilen açıklamalarım alıntılanarak buradan yasa dışı silahlı örgütle bağım olduğuna dair bir kurgu kurulmaya çalışılmıştır. Oysa soruşturma evraklarından da anlaşıldığı gibi yaptığım açıklamalar dernek açıklamaları olup haber sitelerinde ve ajanslarında bu açıklamalarımın alıntılara yer verilmiştir.

Soruşturma kapsamında evimin aranması esnasında avukat olmamı belirtmememe rağmen avukatlıktan kaynaklanan yasal haklarım kullandırılmamış, avukatlık faaliyetlerimde kullandığım cep telefonum ve bilgisayarım el konulmuştur. Bununla ilgili hukuksal süreç devam etmektedir.

Yasaya aykırı olarak imajı alınmadan el konulan bilgisayarımın dernek faaliyetlerim kapsamında yer verdiğim fotoğraflarımdan sadece 3'ü alınarak bunlar hakkında çeşitli yorumlar yapılarak bir tutanak tutulmuştur. Oysa bu fotoğraflardan da anlaşılacağı gibi Genel Başkanı olduğum İnsan Hakları Derneği'nin logosu ve pankartı arkasında yaptığım açıklamalar olduğu veya yapılan açıklamalara katılmış olduğum anlaşılmaktadır.

Soruşturma dosyasından anlaşıldığı kadarı ile hakkımda MASAK tarafından inceleme yapılmasına rağmen bu konuda somut olarak suçlanabileceğim herhangi bir durum ortaya konamamıştır. Savcılık sorgusunda ekonomik durumum ile ilgili gerekli açıklamalar yapılmış olup çalıştığım sendikadan aldığım kıdem tazminatım, ev satışı ile ilgili banka kayıtları ve avukat olmamdan kaynaklı müvekkillerimin dosya masrafı göndermesi dışında başkaca bir iddia ortaya konamamıştır.

Telefon görüşmelerimde ise İHD Başkanı ve avukat olarak gözaltına alınan kişiler ile ilgili hukuksal yardım talebi ve basına yaptığım çeşitli açıklamalardan ibaret konuşmalar yer almıştır.

Yukarıda iddianamede yer verilen hususlar ile ilgili durumu kısa ve öz olarak ifade etmeye çalıştım. Bu iddialar ile ilgili bir kişinin TCK 314/2. maddeden veya herhangi bir başka TCK maddesinden yargılanmasının mümkün olmadığını belirtmek isterim.

b) İnsan Hakları Derneği ve İnsan Hakları Savunuculuğu Hakkında Kısa Bilgilendirmeler

Dava açan iddianame, CMK hükümlerine aykırı olduğundan mahkemeniz tarafından reddedilmesi gerekirdi. Bu iddianamede ortaya konan iddiaların bir gerçek kişi olarak şahsımı mahkum etmeye yetecek iddialar olmadığı, bu iddiaların esasında İnsan Hakları Derneği çalışmalarını tehlikeli gibi göstermeye ve insan hakları savunucularını suçlamaya dönük olduğunu, bu yöntem uygulanırken de TMK kullanılarak terör tanımının belirsizliği ile TCK 314'ün öngörülemezliğine sığınılmak istendiğini özellikle belirtmek isterim. Bu husustaki Venedik Komisyonu görüşleri ve AIHM kararları ışığında avukatlarım gerekli hukuksal değerlendirmeleri yapacaklardır.

İnsan Hakları Derneği, 17 Temmuz 1986 tarihinde kurulmuş olup halen Türkiye'nin en büyük ve en yaygın insan hakları örgütüdür. İHD'nin 27 şubesi ve 5 temsilciliği bulunmaktadır. Değişmekle birlikte 7 binin üzerinde gönüllü üyesi vardır.

İHD kurulduktan sonra 1990 yılında Türkiye İnsan Hakları Vakfı'nı bir grup hekim ile birlikte kurmuştur. TİHV halen 6 merkezde işkenceye karşı tedavi ve rehabilitasyon merkezlerinde bugüne kadar işkence gördüğünü belirten 20 binden fazla insanı tedavi etmiştir. TİHV'in kurucular kurulu üyesi olmakla övündüğümü her zaman ifade ederim.

İHD, 1993 yılından beri dünyanın en büyük insan hakları örgütü olan ve merkezi Paris'te bulunan Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FİDH) üyesidir. Halen federasyon yönetim kurulunda genel başkan yardımcısı düzeyinde temsil edilmektedir. İHD'nin Genel Başkanı olarak FİDH'in 37. Genel Kurulu'nda 2010 yılında Erivan'da, 38. Genel Kurulu'nda 2013 yılında İstanbul'da, 39. Genel Kurulu'nda 2016 yılında Johannesburg'da, 40. Genel Kurulu'nda 2019 yılında Tayvan'da bizzat bulundum. FİDH'in 38. Genel Kurulu İstanbul'da yapılırken hükümetin önemli destek ve katkılarda bulunduğunu özellikle belirtmek isterim.

İHD, 1997'den beri Avrupa-Akdeniz İnsan Hakları Ağı (EuroMed Rights) üyesidir. EuroMed kapsamında çok sayıda çalışma grubunda faaliyetlerini sürdürmekte ve projeler yürütmektedir. EuroMed Rights'ın 2014 yılında Paris'te yapılan Genel Kurul toplantısına da bizzat katıldım.

İHD, 2019 yılından beri merkezi Cenevre'de bulunan Dünya İşkence Karşıtı Örgütün (OMCT) üyesidir. Bu örgüt ile birlikte çeşitli projeler yürütmektedir.

İHD, zorla kaybedilmelere karşı faaliyet yürüten uluslararası ağ olan (FEMED) üyesidir.

İHD, uluslararası alanda faaliyet yürüten Uluslararası Af Örgütü, İnsan Hakları İzleme Örgütü, Frontline Defenders, Uluslararası Hukuk Komisyonu başta olmak üzere çok sayıda kuruluş ile diyalog halindedir.

İHD, Türkiye içerisinde insan hakları hareketinin merkezinde yer alan bir örgüttür.

İHD, 2006 yılında kurucusu olduğu İnsan Hakları Ortak Platformu'ndaki faaliyetlerini sürdürmektedir. İHOP bünyesinde, İHD'nin yanı sıra Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi, eski adı Helsinki Yurttaşlar Derneği olan Yurttaşlık Derneği, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Hak İnisiyatifi, Eşit Haklar İçin İzleme Derneği bulunmaktadır. İHOP, aynı zamanda çok sayıda tematik alanda çalışan insan hakları ağları ile de bağlantılı olarak çalışmaktadır. İHD adına İHOP yönetim kurulu üyeliğini sürdürmekteyim.

İHD, 2006 yılından beri kurucusu olduğu Uluslararası Ceza Mahkemesi Türkiye Koalisyonu'nun faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu koalisyon içerisinde çok sayıda hak ve hukuk temelli çalışan sivil örgüt bulunmaktadır. Halen bu koalisyonun sözcülüğünü sürdürmekteyim. Koalisyonumuz dünya çapında faaliyet yürüten uluslararası koalisyonunu da üyesidir.

İHD, mülteci hakları alanında da faaliyetlerini sürdürmekte olup, Mülteci Hakları Koordinasyonu'nun üyesidir.

İHD, İnsan Hakları Savunucuları Ağı'nın üyesidir.

İHD, Çocuğa Karşı Şiddeti Önleme Ağı'nın üyesidir.

İHD, Denge ve Denetleme Ağı'nın üyesidir.

İHD, Cezasızlıkla Mücadele Ağı'nın üyesidir.

İHD, adalet arayan çok sayıda inisiyatifin içindedir.

İHD, insan hakları alanında ulusal ve uluslararası örgütler ile birlikte çalışmasını sürdürmesinin yanı sıra Türkiye'de demokrasi mücadelesi içerisinde yer alan bir demokratik kitle örgütüdür. Bu bağlamda dönem dönem oluşturulan çeşitli demokrasi platformlarının içerisinde de yer almaktadır.

İHD, kurulduğu günden beri Türkiye'de yıllık hak ihlal raporları hazırlamakta ve bunları yayınlamaya devam etmektedir. İHD, ilgili devlet kuruluşlarına ve Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlara göndermektedir. İHD, hazırladığı yıllık ve özel raporlar üzerine adalet arama süreçlerini de işletmekte, kamudaki şikayet mekanizmalarını etkili bir şekilde kullanmaktadır. Bunun yanı sıra hak ihlallerinin giderilmesi ve önlenmesi amacı ile farkındalık yaratacak eylem ve etkinlikler yapmaktadır. İHD; Türkiye'de insan hakları bilinci ve kültürünün oluşmasında önemli katkıları olan bir insan hakları örgütüdür.

Esasında şunu belirtmek gerekir ki açılan işbu davada İHD'nin yürüttüğü insan hakları ve demokrasi mücadelesinde genel başkan şahsında tüm insan hakları savunucularına bir gözdağı verme amacı bulunmaktadır. Bana açılan bu dava yeni bir durum değildir, pek çok İHD'liye yönelik sayısız dava açılmıştır. Çok sayıda İHD yöneticisi ve üyesi ile ilgili devam eden soruşturma ve davalar bulunmaktadır.

İHD ile ilgili olarak şunu belirtmek gerekiyor: Kamu idaresinde ve yargıda iktidarın uyguladığı güvenlik politikalarına göre bir yaklaşım belirlenmektedir. Bir yandan 2013 yılında hükümetin katkıları ile FİDH Genel Kurulu'nu İstanbul'da gerçekleştiren bir sivil toplum örgütü iken diğer yandan 2015 yılından sonra silahlı çatışmalarda yaşamını yitiren siviller ile ilgili açıkladığımız raporlar nedeni ile sürekli bir denetim ve soruşturma altına alınmış bir derneğiz. Bu süreci aşağıda biraz daha ayrıntılı olarak ifade edeceğim.

İHD'nin Genel Başkanı olarak şunu belirtmek isterim ki bugüne kadar ki tüm faaliyetlerim de ve açıklamalarım da İHD tüzüğü'nün 2. maddesindeki "Derneğin ilkeleri" ve 3. maddesindeki "Çalışma Alanları" kapsamında olmuştur.

Bir insan hakları savunucusu olarak İHD'deki sürecim ile ilgili bazı hususlara da değinmek istiyorum.

Derneğe 1996 yılında üye oldum. 2002 yılından beri derneğin Merkez Yönetim Kurulu'nda yer almaktayım. 2008 yılından beri de kesintisiz olarak İHD Genel Başkanlığı'nı yürütmekteyim. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için 2006 yılında yapmak istediğimiz tüzük değişikliği kabul edilmeyince genel başkan ve genel başkan vekilliği sistemi kurarak fiili olarak eş başkanlık sistemine geçmiş bulunmaktayız.

İHD'nin 14 yıllık başkanı olarak Türkiye'nin en önemli sorunu olan Kürt sorununun demokratik ve barışçıl yoldan çözümünü konusunda sürekli olarak barıştan yana tutum aldım ve bu konuda çalışmalarımı sürdürdüm. Barış hakkını hep savundum ve savunmaya devam edeceğim.

Kamuoyunda "Habur Süreci" olarak bilinen 2009 yılında yaşanan gelişmelere tanıklık ettim.

2012 yılında Türkiye hapishanelerinde gerçekleştirilen süresiz ve dönüşümsüz açlık grevlerinin sona erdirilmesi için diğer insan hakları, hukuk ve sağlık örgütleri ile birlikte ortak bir koordinasyon oluşturduk ve Adalet Bakanlığı ile sürekli görüşerek açlık grevlerinde sağlık ve yaşam hakkı ihlallerinin oluşmamasına gayret gösterdik. 2012 yılında Adalet Bakanlığı ile bu konuda düzenli bir istişare mekanizması kurmuştuk. Bu durum 2019 ve en son 2021'de yapılan açlık grevlerinde de gerçekleşmiştir.

2013 yılında barış ve çözüm süreci başlamadan önce PKK tarafından alıkonulan 8 asker, polis ve kamu görevlisinin serbest bırakılması sürecinde yer aldım ve bu kişileri bir heyetle birlikte sağ salim olarak Türkiye'ye getirmeyi başardık.

Mart 2013'te başlayan barış ve çözüm süreci kapsamında aktif olarak yer aldım. Nisan 2013'te kamuoyuna açıklanan ve hükümet tarafından oluşturulan "Akil İnsanlar Heyeti" içerisinde İHD Genel

Başkanı olarak yer aldım. Akil İnsanlar Heyeti çalışmalarını 3 ay boyunca sürdürdü ve raporlarını Haziran 2013'te Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a sundu. Heyetin bu çalışması, Türkiye'de ilk defa tüm kentlerde barışın toplumsallaştırılmasına önemli oranda katkı sunmuştur. Heyetin raporlarında belirttiği çözüm önerileri halen güncelliğini korumaktadır. Heyet, Ekim 2014'te dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu tarafından da kabul edilmiş ve uzun bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Akil İnsanlar Heyeti içerisinde yer alan yaklaşık 20 kişi halen barış çalışmalarımızı çeşitli faaliyetler yürüterek sürdürmekteyiz. Özellikle Demokratik Gelişim Enstitüsü (DPI) ile birlikte dünyanın birçok yerinde çatışma çözüm süreçlerini inceledik ve halende bu çalışmaları sürdürmekteyiz. Mahkemeniz yurt dışı yasağımı kaldırırca 11-12 Mart 2022'de Arnavutluk'un başkenti Tiran'da yapılacak DPI toplantısına da katılabileceğim.

2105 yılı hiçbirimizin hafızalarından silinmeyecek bir yıl oldu. 24 Temmuz 2015 tarihinde silahlı çatışmaların yeniden başlaması ile barış ve çözüm süreci resmen sona ermiş oldu. Bu süreçte yasa dışı silahlı PKK örgütü yeniden sivil, asker ve polisleri kaçırmaya başladı. Bu insanların kurtarılması için diğer hak, hukuk ve kitle örgütleri ile birlikte bir dizi faaliyet yürüttük. Temmuz ve Ağustos 2015'te alıkonulan 20 gümrük memurunun kurtarılması amacı ile oluşturduğumuz heyetin çalışmaları sonuç verdi ve 8 Eylül 2015'te bu insanlar Habur Sınır Kapısı'nda yetkililere teslim edildi. Ancak alıkonulan asker ve polislerin kurtarılması çalışmaları sonuç vermedi.

2015 yılının önemli bir farkı silahlı çatışmalar başladıktan sonra yasa dışı silahlı örgüt mensuplarının çeşitli il ve ilçe merkezlerindeki mahallelerde oluşturdukları hendek ve barikatların ortadan kaldırılması gerekçesi ile 16 Ağustos 2015'te Muş Varto'da ilan edilen uzun süreli sokağa çıkma yasakları döneminde meydana gelen sivillere yönelik hak ihlalleri ile ilgili oluşturduğumuz raporların, siyasi iktidar özellikle de Genel Kurmay Başkanlığı'nı rahatsız etmesidir.

Nisan 2016'da Genelkurmay Başkanlığı'nın İç İşleri Bakanlığı'na yazdığı yazı üzerine Haziran 2016'da İç İşleri Bakanı'nın yazılı talimatı ile derneğimiz Mülkiye Baş Müfettişleri tarafından denetime alındı. Denetim 2017 yılında bitti. Denetim sonucunda oluşturulan rapor inanılmazdı. İHD olarak Anayasal düzene karşı faaliyet yürütmekle itham edildik. Çok ilginçtir, bu rapor İç İşleri Bakanlığı vasıtası ile Ankara Valiliği ve oradan da Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na intikal ettiğinde, Türkiye'de OHAL vardı ve OHAL kapsamında çok sayıda dernek kapatılmıştı. Ancak devletin o dönemki ilgili güvenlik bürokrasisi yapmış olduğu değerlendirmede İHD'nin tamamen bağımsız bir insan hakları örgütü olduğu ve bu nedenle hiçbir yasa dışı örgüt veya oluşumla iltisak veya irtibatımızın olmadığına karar verdiği için faaliyetlerimizi sürdürdük ve sürdürüyoruz.

2017 yılındaki denetim raporu üzerine çok sayıda İHD yöneticisi hakkında soruşturmalar açıldı. Bu soruşturmalar sonucunda özellikle TCK 301.maddeden hakkımızda Ankara Başsavcılığı tarafından KYOK kararı verildi.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı hakkımızdaki anayasal düzene karşı faaliyet iddiasını ciddi bulmadı, sadece yasa dışı silahlı örgüt propagandasından hakkımızda soruşturma açılmasına izin verdi. Açılan soruşturma üzerine de Ankara Başsavcılığı Terör Suçları Soruşturma Bürosu'nca hakkımızda KYOK kararı verildi.

Bu soruşturma ile ilgili rapor, verilen KYOK kararları avukatlarım tarafından dava dosyasına sunulmuştur.

2019 yılında hakkımızda devam eden soruşturmalardan aklanınca anlaşılın birileri rahatsız olmuş ve hakkımızda işbu soruşturmanın açılmasına karar vermiştir.

Ocak 2020'de bu sefer İç İşleri Bakanı talimatı ile derneğimiz yeniden Mülkiye Baş Müfettişliği tarafından denetlenmeye alındı. Şubat 2020'de yapılan denetim sonucunda hazırlanan raporda sadece çeşitli usulü eksiklikler ile derneğimizin Ermeni Soykırımı ile ilgili yaptığı açıklamalar ve 2018 yılında İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile ilgili yaptığımız açıklama nedeni ile yargılanmamız talep edildi. Bu raporda ne anayasal düzene karşı faaliyetimiz ne de herhangi bir yasa dışı örgüt veya yapı ile iltisak veya irtibatımız ile ilgili en küçük bir ima dahi bulunmamaktadır.

İçişleri Bakanlığı Mülkiye Başmüfettişlerinin İHD ile ilgili 2012-2020 tarihleri arasında gerçekleştirdikleri denetimler sonucunda anlaşılmaktadır ki İHD'ye herhangi bir yasa dışı örgüt veya oluşumla irtibat veya iltisak suçlaması yöneltilemez. Anlaşılan o ki derneğe yönelemeyeceğini anlayan çeşitli çevreler derneğin yöneticileri üzerinden insan hakları çalışmalarını sabote etmek ve insan hakları savunucularını suçlayarak bu süreci farklı bir şekilde yürütmek istemektedirler.

2021 yılına geldiğimizde ise oldukça önemli gelişmeler yaşandı. İHD ve İHD'nin Genel Başkanı olarak alıkonulan asker ve polislerin kurtarılması için çabalarımız sonuçsuz kaldı. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Irak'ın kuzeyinde Gare isimli bölgeye yaptığı askeri operasyon sonucunda bir mağarada 13 sivilin öldürülmüş halde bulunduğu açıklandı. Milli Savunma Bakanlığı ve Genel Kurmay Başkanlığı'nın açıklamalarından sonra bu kişilerden 12'sinin alıkonulan kişiler olduğu anlaşıldı. Bunun üzerine 15 Şubat 2021 günü bizzat yapmış olduğum basın toplantısında 2015-2021 tarihleri arasında yapmış olduğum faaliyetleri belirtip bu kişilerin sağ kurtarılamamasının üzüntüsünü paylaştım ve özellikle bu olay ile ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın soruşturma yürütmesi gerektiğini belirttim. İçişleri Bakanı ve Milli Savunma Bakanı bu olay ile ilgili TBMM'de grubu bulunan CHP ve İYİ Partiyi ziyaret ederek her iki partinin kendi açıklamalarına inanmalarını sağlamaya çalıştılar. Her iki parti de her iki bakanın açıklamalarına itibar etmediler. Bunun üzerine İçişleri Bakanı başarısızlıkla sonuçlanan bir askeri operasyonun faturasını İHD'ye çıkarmaya çalıştı. TBMM kürsüsünden 16 Şubat 2021 tarihinde yaptığı açıklama ile İHD'yi hedef göstererek "canı çıkasınca dernek" ifadesini kullanarak tüm muhalefeti İHD'nin peşine takılmakla itham etti. Daha sonra çıktığı televizyon programlarında da gerçeğe aykırı beyanlarını sürdürdü. Bakanın bu açıklamasından sonra 18 Şubat 2021'de yaptığımız basın açıklaması ile tüm iddialara ayrıntılı olarak cevap verdik. Bu kişinin bu tavrını zaten eleştiriyorduk. Daha sonradan Sedat Peker isimli kişinin açıklamaları esasında ne kadar ciddi bir durum ile karşı karşıya olduğumuzu ortaya koymuştur.

Şahsıma açılan bu davada bizzat İçişleri Bakanı'nın dahil olduğu kanaatindeyim. Hakkımdaki bu soruşturma ve bu dava şunu göstermektedir: Türkiye'de çok ciddi bir adli kolluk sorunu vardır. Cumhuriyet savcılarına bağlı olarak çalışması gereken emniyet birimlerinin rollerinin tersine döndüğünü, emniyetten gelen tüm taleplerin savcılar tarafından yerine getirildiğini üzümlere işbu davada da görmüş olduk. Mahkemenizin baştan sona hukuka aykırı olan bu süreci bir an önce sona erdirmesi gerekmektedir.

Hakkımda yürütülen soruşturma sürecinde İHD Başkanı olarak hükümet ve kamu idaresi ile olan iletişimin ve faaliyetlerim devam etmiştir.

İHD Başkanı olduğum günden 29 Ekim 2016 tarihine kadar Cumhurbaşkanı'nın davetlisi olarak tüm Cumhuriyet Resepsiyonları'na katıldım.

Çok sayıda kanun görüşmelerine İHD davet edilmiş olup özellikle önemli gördüğüm iki kanunu belirtmek isterim.

6551 sayılı kamuoyunda çözüm süreci kanunu olarak bilinen Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesi kanununun TBMM İçişleri Komisyonu görüşmelerinde bizzat bulundum.

6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu görüşmelerine katıldım. Ne gariptir ki bu kurum tarafından oluşturulmuş bulunan Ayrımcılıkla Mücadele Komisyonu'nun halen üyesiyim.

Hakkımdaki soruşturma açıldıktan sonra ise kamuoyunda Grup Yorum üyeleri olarak bilinen sanatçılar İbrahim Gökçek ve Helin Bölek'in adil yargılanma talebi ile başlattıkları açlık grevi sürecinde oluşturduğumuz heyet ile birlikte Mart 2020'de bizzat İçişleri Bakanı'nın bilgisi dahilinde İçişleri Bakan Yardımcısı ile görüştük. Bu süreçte başka açlık grevleri de oldu. Avukat meslektaşlarımız Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal da açlık grevini süresiz ve dönüşümsüz olarak sürdürdüler. Dolayısıyla hem İçişleri Bakanlığı hem de Adalet Bakanlığı ile bizzat görüşmelerim devam etti. İHD Başkanı her zaman ne yapması gerekiyor ise bu açlık grevi sürecinde de aynısını yapmıştır. Açlık grevcilerinin tamamen yasal ve meşru olan taleplerinin siyasi iktidar tarafından ciddiye alınmasını sağlamak, onların yaşam

haklarına zarar gelmesini önlemek ve sağlıklarına kavuşmalarını sağlamak için kamuoyu oluşturma çalışmalarını yaptım. Bu süreçte yaşamını yitiren açlık grevcilerini ve özellikle meslektaşımız Av. Ebru Timtik'i unutmuyacağım.

Benzer bir süreç 2018-2019 yıllarında da yaşanmış ve bu süreçte de hem Adalet Bakanı ile hem de bakanlık bürokrasisi ile defalarca görüşmeler gerçekleştirmiş birisiyim. Nitekim 2018 yılında Leyla Güven'in başlatmış olduğu açlık grevi Mayıs 2019'da sona ermiş, açlık grevcilerinin en önemli talebi olan Abdullah Öcalan'ın avukatları ile görüşmesi Adalet Bakanı'nın açıklamaları ile sağlanmıştır. Bu süreçte tüm çabalarımıza rağmen 8 açlık grevcisi yaşamına son vermiştir.

Eylül 2021'de Anayasa Mahkemesi ve Avrupa Konseyi'nin birlikte yürüttüğü projenin Ankara'daki açılış toplantısına katıldım.

2019 sonu ile 2021 başı arasında Adalet Bakanı ile 2 kez görüştüm ve bakanlık bürokrasisi ile defalarca görüştüm.

Hakkımda temelsiz iddialar ile ilgili gizli soruşturmalar yürütülürken, insan hakları savunucusu olarak faaliyetlerimi hükümet ve kamu idaresi ile yürütmeye devam ettim. Bu durumu şunun için belirtmek istiyorum. Hükümet tarafından tanınan ve bilinen bir insan olarak bu faaliyetleri yürütürken hiç kimse hakkımda herhangi bir yasa dışı silahlı örgüt adına faaliyet yürütebileceğimi aklımdan bile geçirmemiştir. Hakkımda ileri sürülen iddia gerçekten saçmadır.

İnsan hakları savunucusu olarak hapisaneler ve tecrit ile ilgili yaptığım açıklamalar ile ilgili de şunları belirtmek isterim. İHD kurulduğu günden beri Türkiye hapisanelerinde yaşanan hak ihlalleri ile yakından ilgilenmiş ve sürekli olarak bu hususta raporlar hazırlamış, açıklamalar yapmış ve arabuluculuk faaliyetleri yürütmüştür.

Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'nin Türkiye ziyaretlerinde düzenli olarak görüştüğü sivil örgütlerden bir tanesi de İnsan Hakları Derneği'dir. Dernek Başkanı olarak tüm bu görüşmelere katıldım. Bu görüşmelerde İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi'nde tutulan Abdullah Öcalan ve diğer mahpusların durumları her zaman gündeme gelmiştir. Aynı şekilde, Adalet Bakanı ve bakanlık yetkilileri ile gerçekleştirdiğim görüşmelerde de İmralı Hapishanesi hep konuşulmuştur. Yetkililer ile görüşmelerde neyi konuşmuş isem kamuoyuna yapmış olduğum açıklamalarda da aynı şeyi söylemişimdir. İHD olarak İmralı Hapishanesi açıldığı günden beri böyle bir hapisane modeli olamayacağını hep ifade ettik. Bu hususta CPT'nin raporlarına hep atıf yaptık. Dolayısıyla Şubat 1999'da açılan ve statüsü 10 yıl boyunca bilinmeyen İmralı Hapishanesi ile ilgili söylediğimiz şeyler hep aynı şeylerdir. Türkiye'nin 5275 sayılı İnfaz Kanunu hükümlerine göre davranmasını ve orada bulunan mahpusların anayasal ve yasal haklarına saygı göstermesini ifade ettik. Bu açıklamalardan bir örgütsel bağlantı çıkarmak olsa olsa bir hayal mahsulü olabilir.

c) İnsan Hakları Savunucularının Korunması ile ilgili Uluslararası Belgeler

İş bu dava göstermiştir ki Türkiye insan hakları savunucularının korunmasına dair kılavuz ilkelere uymamaktadır. AGİT Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Bürosu tarafından hazırlanıp yayınlanan insan hakları savunucularının korunmasına ilişkin kılavuz ilkeler Türkiye'de maalesef uygulanmamaktadır. BM Genel Kurulu'nun 9 Aralık 1998'de kabul ettiği İnsan Hakları Savunucularının Korunması Bildirgesi Türkiye'de 2004 yılında İçişleri Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğü'nün genelgesi ile il valiliklerine gönderilmiş ancak uygulamada pek bir karşılığı olmamıştır. Bu dava bile bunu açıkça göstermektedir. Avrupa Konseyi'nin Bakanlar Komitesi'nin 6 Şubat 2008 tarihinde kabul ettiği insan hakları savunucularının korunması ve faaliyetlerinin desteklenmesi için Avrupa Konseyi Eylem Bildirgesi de maalesef uygulanmamaktadır. Bunun dışında Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin 27 Haziran 2012 tarihinde kabul ettiği 1891 sayılı kararı bulunmaktadır. AGİT'in 5-9 Temmuz 2007 tarihlerinde 16. yıllık oturumunda kabul ettiği insan hakları savunucuları ve insan hakları ulusal kurumları ile ilişkilerin güçlendirilmesine ilişkin parlamenterler meclisi kararı bulunmaktadır. Avrupa

Birliđinin 2008 yılında kabul ettiği Avrupa Birliđi İnsan Hakları Savunucuları Kılavuz İlkeleri için de bir karar bulunmaktadır.

Uluslararası belgelere uygun olarak özellikle uluslararası alanda BM ve AK insan hakları mekanizmaları ile düzenli olarak görüştüğümüzü ve ilgili alanlarda raporlama yaptığımızı belirtmek isterim. Bunun yanı sıra AB Delegasyonu ve AB Komisyonu'nun insan hakları mekanizmaları ile de düzenli görüş alış verişimiz devam etmektedir.

Bu davada olduğu gibi TMK'nın insan hakları savunucuları üzerinde uygulanması ile ilgili olarak üretilmiş çok sayıda rapor bulunmaktadır. İHD, hükümetle olan diyaloğunda son dönem özellikle çeşitli raporlar üreterek, sorunu ortaya koymuş ve çözüm önerileri göstermiştir. İHD, 2018 yılında Ceza Mevzuatındaki Adaletsizlikleri Giderme Raporu'nu, 2019 yılında yeni insan hakları eylem planı ile ilgili görüşlerini, aynı yıl adalet reformu strateji belgesi hakkındaki görüşlerini birer raporla Adalet Bakanlığı'na göndermiş ve kamuoyu ile paylaşmıştır. İHD, 2020 yılının başında ise çalışmalarına bizzat katıldığı yeni insan hakları eylem planı ile ilgili görüşlerini bir raporla Adalet Bakanlığı'na sunmuştur. Bu hususlarda Adalet Bakanı ve heyeti ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri'nin 1-5 Temmuz 2019 tarihlerinde Türkiye'ye yaptığı ziyaretten sonra 19 Şubat 2020'de açıkladığı Türkiye raporunda özellikle adalet sistemi ve yargıda insan haklarının korunması ile insan hakları savunucuları ve sivil toplumun durumu etraflıca değerlendirilmiş ve çeşitli tavsiyelerde bulunulmuştur. Bu tavsiyeler içerisinde insan hakları savunucularının karşı karşıya kaldığı soruşturma ve davalar eleştirilmiş, Türkiye'nin hukukun üstünlüğü ilkesine uygun davranması ve mevzuat değişikliği yapması tavsiye edilmiştir.

d) Barış Savunmak Bir İnsan Hakkıdır

İnsan hakları savunucusu olarak sürekli Türkiye'nin barışa ihtiyacı olduğunu söylemekteyiz. Bizler bakımından barış bir insan hakkıdır ve barış hakkını savunuyoruz. Bu hususta Birleşmiş Milletler'in kabul ettiği bildirge ve kararlardan da bahsetmek gerekir.

BM İnsan Hakları Konseyi 22 Haziran 2017 tarihli 35/4 sayılı Barış Hakkının Desteklenmesi kararının 3.maddesinde;

Barışın yalnızca çatışma yokluğu değil aynı zamanda diyaloğun teşvik edildiği ve çatışmaların karşılıklı bir anlayış ve işbirliği ruhuyla çözüldüğü ve sosyoekonomik gelişmenin güvence altına alındığı olumlu, dinamik ve katılımcı bir süreç olduğunu tanıır.

şeklinde bir tanımlama getirmiştir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 39/11 sayılı ve 12 Kasım 1984 tarihli kararı ile Halkların Barış Hakkı Bildirgesi kabul ve ilan edilmiştir.

BM Genel Kurulu'nun 71/189 sayılı ve 19 Aralık 2016 tarihli kararı ile Barış Hakkı Bildirgesi kabul ve ilan edilmiştir. Bu bildirge oldukça kapsamlıdır, barış hakkı konusunda atf yaptığı diğer BM belgelerini hatırlatmak gerekir.

Bildirgenin girişinde

Birleşmiş Milletler Şartı'nda yer alan amaçlar ve ilkeler, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Medeni ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Viyana Deklarasyonu ve Eylem Planı, Kalkınma Hakkına Dair Bildirge, Birleşmiş Milletler Binyıl Bildirgesi, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri de dahil olmak üzere Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi ve 2005 Dünya Zirvesi Sonuç Bildirgesi, Toplumların Barış İçinde Yaşama Hazırlanması Bildirgesi, Halkların Barış Hakkı Bildirgesi, Barış Kültürü Bildirgesi ve Eylem Planı ile işbu Bildirge'nin konusuyla ilgili diğer uluslararası araçlar, Sömürge Yönetimi Altındaki Ülkelere ve Halklara Bağımsızlık Verilmesine İlişkin Bildiri, Birleşmiş Milletler Şartı uyarınca Devletlerarası Dostane İlişkiler ve İşbirliği'ne dair Uluslararası Hukuk İlkelerine İlişkin Bildirge

gibi çok sayıda belgeye atıf yapılmıştır.

BM İnsan Hakları Konseyi, 22 Haziran 2017 tarihinde Barış Hakkının Desteklenmesi kararı almıştır.

Bir insan hakları savunucusu olarak barış çalışmaları konusunda son 14 yılın en yakın tanıdığı ve aktivistleri arasında biri olduğumu düşünüyorum.

Bir insan hakları savunucusu olarak hakkımdaki iddiaların hiçbirini kabul etmediğimi, böyle bir dava açılmasının Türkiye'deki insan hakları savunucularının karşılaştıkları yargı baskısını ulaştığı boyutu göstermesi açısından önemli olduğunu, Türkiye'de insan hakları hareketine yönelmenin tehlikeli bir noktaya geldiğini, uzun yıllardır mücadelesini yürüttüğümüz insan hakları bilinci ve kültürünün gelişmesine olumsuz etki yapacağını, ancak insan hakları hareketinin böylesi durumlarda dayanışma ve dostlukla mücadelesini arttırarak sürdürdüğünü belirtmek isterim.

İnsan hakları mücadelemiz insan onuruna dayalı olarak herkes için özgürlük, eşitlik, adalet ve barış sağlayıncaya kadar devam edecektir. İnanıyorum ki insan hakları savunucularının bu mücadelesi Türkiye'nin ihtiyacı olan barışı yakalamasına vesile olacak ve barışla birlikte demokrasiye giden yolu sonuna kadar açacaktır.

İSTEM SONUCU

: İddiaları kabul etmediğimi belirtir, yurt dışı yasağımın kaldırılmasını ve beraatıma karar verilmesini saygı ile talep ederim.